

Draga braćo i sestre, dobar dan i dobro došli!

Drugi vatikanski sabor, o čijim dokumentima razmišljamo u ovim katehezama, kada je želio opisati Crkvu, ponajprije se pobrinuo objasniti odakle ona crpi svoje ishodište. Da bi to učinio, u dogmatskoj konstituciji *Lumen gentium*, odobrenoj 21. studenoga 1964., preuzeo je iz poslanica svetoga Pavla izraz „otajstvo“. Odabravši taj pojam, nije htio reći da je Crkva nešto mračno ili neshvatljivo, kako se katkada uobičajeno misli kada se čuje riječ „misterij“. Upravo suprotno: kada sveti Pavao upotrebljava tu riječ, osobito u Poslanici Efežanima, želi označiti stvarnost koja je prije bila skrivena, a sada je objavljena.

Riječ je o Božjem naumu koji ima za cilj ujediniti sva stvorenja po pomiriteljskom djelovanju Isusa Krista, djelovanju koje se ostvarilo u njegovoj smrti na križu. To se prije svega može iskusiti u zajednici sabranoj na liturgijskom slavlju: ondje različitosti dolaze u drugi plan, a ono što je važno jest biti zajedno, jer nas privlači Kristova ljubav, koja je srušila pregradu razdvajanja među osobama i društvenim skupinama (usp. Ef 2,14). Za svetoga Pavla otajstvo je očitovanje onoga što je Bog naumio ostvariti za cijelo čovječanstvo; ono postaje poznato u mjesnim iskustvima koja se postupno šire dok ne obuhvate sve ljude, pa čak i sav kozmos.

Stanje čovječanstva obilježeno je rascjepkanošću koju ljudska bića nisu u stanju sama izliječiti, premda u njihovu srcu prebiva težnja za jedinstvom. U takvo se stanje uključuje djelovanje Isusa Krista koji, po Duhu Svetom, pobjeđuje sile podjele i samog Razdvajatelja (grč. *diabolos* – onaj koji dijeli). Biti zajedno na slavlju, nakon što smo povjerovali navještaju evanđelja, doživljava se kao privlačnost koju vrši Kristov križ, vrhunska objava Božje ljubavi. To je iskustvo zajedničkog okupljanja od Boga; zato se rabi izraz *ekklesía*, to jest skupština osoba koje priznaju da su pozvane na okupljanje. Tako postoji određeno podudaranje između toga otajstva i Crkve: Crkva je otajstvo učinjeno vidljivim.

To sazivanje i okupljanje, upravo zato što ga ostvaruje Bog, ne može se ograničiti na neku skupinu ljudi, nego je određeno da postane iskustvo svih ljudskih bića. Stoga Drugi vatikanski sabor na početku konstitucije *Lumen gentium* ovako tvrdi: „Crkva je u Kristu na neki način sakrament, odnosno znak i sredstvo najprisnijeg sjedinjenja s Bogom i jedinstva svega ljudskog roda“ (br. 1). Upotrebom izraza „sakrament“ i njegovim naknadnim tumačenjem želi se označiti da je Crkva u povijesti čovječanstva izraz onoga što Bog želi ostvariti. Promatrajući je, u stanovitoj se mjeri nazire Božji naum, njegovo otajstvo; u tome smislu Crkva je znak. Osim toga, izrazu „sakrament“ pridodan je i izraz „sredstvo“ kako bi se naznačilo da je Crkva djelatan znak. Naime, kada Bog djeluje u povijesti, u svoje djelovanje uključuje osobe koje su primatelji njegova zahvata. Po Crkvi Bog postiže svoj cilj: sjединiti ljude sa sobom i međusobno ih povezati.

Sjedinjenost s Bogom nalazi svoj odraz u međusobnom jedinstvu ljudi. To je iskustvo spasenja. Nije slučajno da se u konstituciji *Lumen gentium*, u VII. poglavlju, posvećenom eshatološkom obilježju putujuće Crkve, u br. 48, Crkva ponovno opisuje kao sakrament, sada s odrednicom „spasenja“: „Krist je – kaže Koncil – kad je bio uzdignut sa zemlje, sve privukao k sebi (usp. Iv 12,32); uskrsnuvši od mrtvih (usp. Rim 6,9), udahnuo je u apostole svoga životvornog Duha i po njemu uspostavio svoje Tijelo, koje je Crkva, kao sakrament općega spasenja. Sjedeći zdesna Ocu, bez prestanka djeluje u svijetu da ljude privede Crkvi i po njoj ih još tješnje sjedini sa sobom te ih, hraneći ih svojim Tijelom i svojom Krvlju, učini dionicima svoga slavnog života.“

Ovaj tekst omogućuje nam shvatiti odnos između ujedinjujućeg djelovanja Isusova vazmenog otajstva – otajstva muke, smrti i uskrsnuća – i identiteta Crkve. Ujedno nas ispunja zahvalnošću što pripadamo Crkvi, Tijelu Krista uskrsloga i jedinom Božjem narodu koji hodočasti kroz povijest, živeći kao posvetiteljska prisutnost usred još uvijek rascjepkane ljudske obitelji, kao djelotvoran znak jedinstva i pomirenja među narodima.